

RAADSVOORSTEL

Onderwerp: Armoedebeleid

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s) : wethouder G.J.M. Blom
Datum commissiebehandeling : 29 juni 2023
Datum raadsbehandeling : 13 juli 2023
Zaaknummer : 758912

Bijlagen:

1. Nota bestaanszekerheid – lokale aanpak armoede 2023-2026
2. Implementatieplan aanpak geldzorgen, armoede & schulden van Minister Schouten
3. Uitvoeringsagenda Nota Bestaanszekerheid – lokale aanpak armoede 2023-2026
4. Evaluatie “Een integrale aanpak van armoede en schulden in Moerdijk 2018-2021)

Gevraagd raadsbesluit

1. De nota bestaanszekerheid – lokale aanpak armoede 2023-2026 vast te stellen;
2. De financiële consequenties voor 2023 te verwerken in de tweede bestuursrapportage 2023;
3. De financiële consequenties vanaf 2024 te verwerken in de ontwerpbegroting 2024-2027

(Publieks)Samenvatting

De nota bestaanszekerheid – lokale aanpak armoede 2023-2026 bestrijkt het Moerdijkse armoedebeleid voor de komende vier jaar. Het betreft een herijking van de nota “Een integrale aanpak van armoede en schulden in Moerdijk (2018-2021)”. Vanaf 2021 is er een aparte nota schuldhelpverlening.

Binnen deze nota ligt de nadruk op preventie van armoede, door het daadwerkelijk voorkomen van armoede en het tijdig signaleren van beginnende armoedeproblematiek. De verbetering van de gemeentelijke dienstverlening draagt hieraan bij, én zorgt er daarnaast voor dat inwoners een kleinere drempel ervaren om naar de gemeente toe te stappen. Er is aandacht voor specifieke risicogroepen en de integraliteit met de andere leefgebieden binnen het sociaal domein.

In de nota staan de 5 ambities van gemeente Moerdijk centraal om:

1. Armoede te voorkomen;
2. De (gevolgen van) armoede te verzachten;
3. Inwoners perspectief te bieden op een betere toekomst;
4. Iedereen mee te laten doen in de maatschappij;
5. De gemeentelijke dienstverlening te verbeteren (in lijn met de Scan Mens en Maatschappij).

De raad wordt geadviseerd om de nota bestaanszekerheid – lokale aanpak armoede 2023-2026 vast te stellen om bovenstaande ambities te bereiken.

Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

De coronacrisis en de Oorlog in Oekraïne hebben grote economische impact: ondernemers raken in de financiële problemen of verliezen hun zaak en particuliere inwoners kunnen hun energierekeningen en boodschappen niet meer betalen. Voor steeds meer inwoners wordt het omdraaien van ieder dubbeltje een realiteit. Ook in gemeente Moerdijk komen steeds meer signalen van inwoners en kinderen die letterlijk in de kou zitten, in de schulden komen of met een lege maag naar school gaan. Het einde van de beleidsperiode van de Integrale aanpak van armoede en schulden in Moerdijk (2018-2021) biedt ruimte voor een herijking, waarmee we als gemeente adequaat kunnen inspelen op de huidige maatschappelijke ontwikkelingen en de daaraan verbonden behoeften vanuit de inwoner. Het uitgangspunt is dat de inwoner centraal staat. Vanuit dit uitgangspunt is de nota bestaanszekerheid – lokale aanpak armoede 2023-2026 integraal vormgegeven vanuit alle leefgebieden binnen het sociaal domein.

Belang

Om met dit armoedebeleid inwoners in armoede te ondersteunen, door (de gevolgen van) armoede te verzachten en armoede te voorkomen onder inwoners die een verhoogd risico lopen om in armoede te vervallen.

Centrale vraag

Is de lokale aanpak armoede zoals beschreven in de nota de juiste wijze om alle inwoners in gemeente Moerdijk te ondersteunen, door armoede enerzijds te verzachten en anderzijds te voorkomen, en worden de benodigde aanvullende middelen hiervoor beschikbaar gesteld?

Beoogd maatschappelijk resultaat

Het voorgestelde besluit moet leiden tot een verhoogde arbeids- en maatschappelijke participatie van inwoners die in armoede leven. Daarnaast moeten zij meer financiële ruimte ervaren dankzij de inkomensondersteunende maatregelen. Het preventieve aanbod moet ertoe leiden dat minder inwoners in armoede terecht komen als gevolg van life-events of beperkte financiële kennis en vaardigheden, met name onder jongeren. Inwoners weten de weg naar ondersteuning beter te vinden door een betere integrale samenwerking tussen gemeente en samenwerkingspartner. Partners signaleren beter en verwijzen vaker door. Daarnaast is er een betere integrale samenwerking tussen leefgebieden, waardoor multiproblematiek effectiever kan worden aangepakt.

Kaders

Evaluatie armoedenota “Een integrale aanpak van armoede & schulden in Moerdijk 2018-2021”.

De nieuwe beleidsnota bestaanszekerheid – lokale aanpak armoede sluit aan op de vorige nota “Een integrale aanpak van armoede & schulden in Moerdijk 2018-2021”. Dit beleidsplan is in 2022 geëvalueerd en de aanbevelingen die hieruit zijn voortgevloeid zijn op 10 januari 2023 vastgesteld door het college. Deze aanbevelingen zijn verwerkt in de nieuwe nota.

Participatiewet

De gemeente heeft, samen met het Rijk, de taak om inwoners te ondersteunen die niet zelfstandig in de basisbehoeften kunnen voorzien. Als gemeente bieden we aanvullend op de inkomensondersteunende maatregelen vanuit het Rijk lokale voorzieningen aan om armoede te verzachten. Daar geeft dit beleidsplan onder andere uitvoering aan. Ook is er een duidelijke samenhang tussen armoede en onze wettelijke taak om ondersteuning bij arbeidsinschakeling aan te bieden.

Scan Mens en Maatschappij

In lijn met de Scan Mens en Maatschappij ligt de focus op preventie en vroegsignaleren. We ondersteunen inwoners om hen (weer) financieel zelfredzaam te maken.

Aanpak geldzorgen, armoede & schulden

Op 12 juli 2022 is de aanpak geldzorgen, armoede en schulden geïntroduceerd door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Minister Carola Schouten heeft hiervoor de volgende uitgangspunten benoemd:

- Een betere borging van bestaans- en inkomenszekerheid: een voldoende stabiel inkomen is de basis;
 - Preventie van geldzorgen: goede voorlichting van jongeren af aan, in alle levensfasen en dichtbij om de juiste financiële keuzes te kunnen maken;
 - Een overheid die werkt voor mensen en voorziet in laagdrempelige, eenvoudige, mensgerichte financiële hulp en sociale incasso;
 - Maatregelen nemen om (generatie)armoede te doorbreken zodat iedereen meedoet en vooruitkomt;
 - Realiseren dat meer mensen eerder en betere schuldhelpverlening ontvangen en sneller perspectief hebben op een financieel zorgeloze toekomst.
-

Argumenten

Pro

- Het aflopen van de vorige beleidsperiode biedt ruimte om het armoedebeleid te herijken, waarbij we adequaat kunnen reageren op maatschappelijke ontwikkelingen en onze inwoners beter kunnen ondersteunen;
- De nota is de uitwerking van de ambities van gemeente Moerdijk om:
 - o Armoede onder onze inwoners te voorkomen;
 - o Om (de gevolgen van) armoede onder onze inwoners te verzachten;
 - o Inwoners perspectief te bieden op een betere toekomst;
 - o Iedereen mee te laten doen aan de samenleving;
 - o Inclusievere dienstverlening aan te bieden.
- De nieuwe nota verschilt van de oude nota op het gebied van focus: een nóg grotere inzet op preventie, het armoedebeleid is er voor alle inwoners, niet alleen voor inwoners met een laag inkomen. We richten ons op mogelijkheden binnen onze eigen invloedssfeer als gemeente.
- We leveren een duurzame bijdrage aan armoedebestrijding: we proberen armoede zo veel mogelijk te voorkomen, door inwoners financieel zelfredzaam te maken en goed voor te bereiden op levensgebeurtenissen die tot armoede kunnen leiden;
- We zijn tevreden over de bestaande armoedeverzoeken en de effectiviteit, maar er valt nog veel winst te behalen op het gebied van bereik. Om die reden wordt er extra ingezet op (strategische) communicatie richting de inwoner.
- De nota sluit aan op de uitgangspunten van de aanpak Geldzorgen, Armoede & Schulden van minister Schouten.

Alternatieven

Het bestaande beleid niet herijken.

Participatie/Maatschappelijk draagvlak

Themabijeenkomst armoede 13 oktober 2022

Op 13 oktober 2022 vond de themabijeenkomst armoede plaats. Hierbij waren meer dan 40 aanwezigen, waaronder met name diverse maatschappelijke partners die in nauw contact staan met onze inwoners. Hier zijn de concept beleidsdoelstellingen besproken, die door de partners konden worden aangescherpt en aangevuld. Vervolgens hebben zij allen mee kunnen denken over de concretere invulling van de armoedenota. Dit heeft veel nieuwe inzichten opgeleverd die ertoe zullen leiden dat we onze inwoner in de toekomst nóg beter kunnen bedienen.

Klankbordgroep

Tijdens de themabijeenkomst hebben diverse partners zich kunnen aanmelden om deel te nemen aan een klankbordgroep, die nauw betrokken zal zijn bij de totstandkoming van het armoedebeleid. Deze groep dient als alternatief voor de cliëntenraad die we op het moment missen. Deelnemers aan deze klankbordgroep waren partners als Stichting Leergeld, het Werkplein Hart van West-Brabant, Woonkwartier, Surplus, de GGD, Schuldhulpmaatje en een burgerraadslid. Via deze wijze hebben de participatie weten te borgen en getracht goede vertegenwoordigers te vinden van inwoners uit verschillende risicogroepen.

Raadsinformatiebijeenkomst

Bij de raadsinformatiebijeenkomst zijn de concept beleidsdoelstellingen en ambities toegelicht, waar uw raad ruimte heeft gehad om hierop te reageren.

Financiële consequenties

Structurele budgetten

		Huidige budgetten lokaal armoedebeleid	Jaarlijkse impuls lokaal armoedebeleid 2023-2026
Budgetten kindregelingen	<i>Budget Stichting Leergeld</i>	€ 25.000	€ 35.000 per jaar – verhoging i.v.m. optrekken inkomensgrens
	<i>Budget Jeugdfonds Sport & Cultuur</i>	€ 29.000	€ 35.000 per jaar – verhoging i.v.m. fusie Jeugdfonds Sport en Jeugdfonds Cultuur Brabant
	<i>Budget Jeugd Educatie Fonds</i>	€ 13.500	€ 25.500 per jaar – Verhoging budget om het bereik van het Jeugd Educatie Fonds te kunnen vergroten
Voedselbank		€ 1.500	€ 1.500
Communicatie & bijeenkomsten maatschappelijke partners		€ 10.000	€ 5.000
Voorzieningenwijzer		x	€ 15.000 licentiekosten + € 5.800 trainingskosten per jaar € 3.500 licentiekosten voor Woonkwartier
Inzet preventie		x	€ 10.000
Nieuwe initiatieven		€ 25.000	€ 13.700
Totaal		€ 104.000	€ 150.000

Dekking

In de meerjarenbegroting 2023-2026 is een structureel budget opgenomen van €104.000 voor de bestrijding van armoede in de gemeente Moerdijk. Dit beleidsplan geeft richting aan nieuwe en bestaande ontwikkelingen binnen dit budget. Sommige aanbevelingen zullen leiden tot een verhoging of verlaging van enkele bestaande budgetten. Naast dit lokale budget ontvangt de gemeente Moerdijk via de meicirculaire aanvullend budget vanuit het Rijk om in te zetten voor armoedebestrijding, volgens de kamerbrief over implementatieplan Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden van 3 februari 2023. Mochten er kosten komen in 2023 die niet in de begroting zijn gedekt, worden deze meegenomen in de 2e bestuursrapportage 2023

De verhoging van het totale budget vanaf 2024 is opgenomen in de kadernota 2024 en maakt onderdeel uit van de ontwerpbegroting 2024-2027.

Subsidieverwerving
N.v.t.

Communicatie

Ondanks dat er geen verplichting op rust, kiezen we ervoor de nota online te publiceren. De nota is volledig digitaal toegankelijk gemaakt, waarmee we direct praktische invulling geven aan de ambitie om de dienstverlening inclusiever te maken. Inwoners die niet goed kunnen lezen kunnen, krijgen de nota online voorgelezen.

Daarnaast ontwikkelen we een lokaal (strategisch) communicatieplan om het bereik van de diverse armoedevoorzieningen te vergroten.

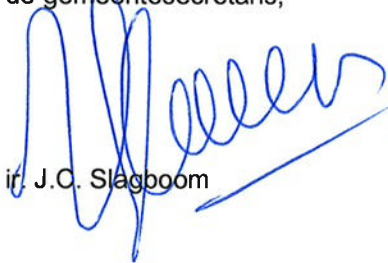
Realisatie: risico's, planning, evaluatie, duurzaamheid en inkoop

De uitvoeringsagenda is ter kennisgeving bijgevoegd. Er wordt jaarlijks een korte evaluatie gedaan over de stand van zaken van de uitvoeringsagenda van deze nieuwe nota.

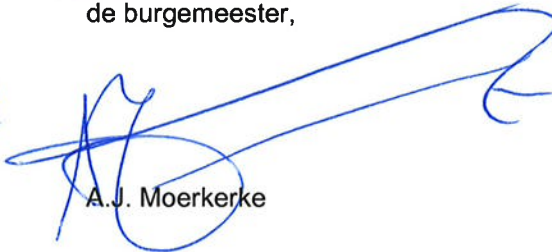
Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen met de griffier via e-mail: griffie@moerdijk.nl.

Zevenbergen, 6 juni 2023

Burgemeester en wethouders van de gemeente Moerdijk,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

ir. J.C. Slagboom

A.J. Moerkerke

RAADSBSLUIT

Raadsvergadering van 13 juli 2023

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d 6 juni 2023

overwegende dat:

- De beleidsperiode voor de Integrale aanpak van armoede & schulden in Moerdijk 2018-2021 tot een einde is gekomen en de huidige maatschappelijke ontwikkelingen mede aanleiding geven tot een herijking van deze aanpak.

gelet op:

- De Participatiewet
- Artikel 20 van de Grondwet

BESLUIT

1. De nota bestaanszekerheid – lokale aanpak armoede 2023-2026 vast te stellen;
2. De financiële consequenties voor 2023 te verwerken in de tweede bestuursrapportage 2023;
3. De financiële consequenties voor 2024 te verwerken in de ontwerpbegroting 2024-2027;

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 13 juli 2023,
de griffier, de voorzitter,

H.M. Vonk-Schenkel

A.J. Moerkerke